

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott**Tid:** Torsdagen den 8 oktober 2020 kl. 9:00-11:30**Plats:** Esplanaden**Beslutande:** Charlotta Westerlund (S), ordförande
Solveig Granberg (C), 1:e vice ordförande
Ari Leinonen (S) (tjg. ers)
Mehrana Bassami (S)
Madelene Nord (M)
Gudrun Nordborg (V)
Carinne Sjöberg (L)**Övriga deltagare:** Se sidan två**Utses att justera:** Solveig Granberg**Sekreterare:** §§ 33-38
Olov Häggström**Ordförande:**
Charlotta Westerlund**Justerare:**
Solveig Granberg

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**Organ: Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott
Sammanträdesdatum: 2020-10-08

Anslaget har satts upp:

Anslaget tas ner:
Förvaringsplats: KommunledningsstabenUnderskrift:
Olov Häggström

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Maria Myrstener (V)

Alice Nikmanesh (MP)

Ulrik Berg (M)

Tjänstemän

Linda Gustafsson, övergripande planering

Annika Dalén, övergripande planering

Ebba Almqvist, praktikant

Fredrik Åberg, personal

Beslutsärenden

§ 33

Diarienum: KS-2020/00682

JUSK sammanträdestider 2021

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att sammanträdesdatum och tider för 2021 fastställs enligt ärendebeskrivningen

Ärendebeskrivning

4 feb

4 mars

15 april

20 maj

17 juni

2 sep

7 okt

11 nov

9 dec

Samtliga sammanträden startar kl 09.00 i lokalen Esplanaden.

Beslutsunderlag

Beredningsansvariga

Olov Häggström

Beslutet ska skickas till

Robert Röst, kommunikation

§ 34

Diarienumr: KS-2020/00479

Motion 12/2020: Krav på språkkunskap i svenska för verksamma inom äldreomsorg och hemtjänst; Lars-Arne Ivert, Maria Nilsson, Birgitta Palm-Ejlefall (SD)**Beslut****Jämställdhetsutskottet beslutar****att avslå motionen**

Reservation: Madelene Nord (M), Solveig Granberg (C), Carinne Sjöberg (L) i enlighet med M, C, KD och L:s reservation i äldrenämnden.

Ärendebeskrivning

Sverigedemokraterna yrkar i motion 12/2020 att Umeå kommun ställer krav på att de som anställts inom äldreomsorg och hemtjänst i kommunal regi är godkända i sv C. Motionärerna motiverar förslaget med att ett sådant krav skulle säkerställa trygghet i äldreomsorgen och hemtjänsten. Äldrenämnden har yttrat sig på motionen och föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

I sitt yttrande beskriver äldrenämnden de språkkrav som finns idag inom Umeå kommun, där godkänt betyg i kurs "svenska 1" eller "svenska som andraspråk 1" eller motsvarande krävs för en tillsvidareanställning med titeln undersköterska, medan kravet för en anställning som vårdbiträde är att personen ska ha goda språkkunskaper vilket bedöms av rekryterare och anställande chef vid intervju, referenstagning samt under inskolningen.

Tillsvidareanställda medarbetare erbjuds även kompetensutveckling i form av vårdsvenska, och äldreomsorgen utbildar språkbud som ska finnas på varje arbetsplats.

Som motionens att-sats är formulerad föreslås sv C vara ett krav för samtliga som anställs inom äldreomsorg och hemtjänst i kommunal regi. I den svenska gymnasieskolan finns sedan 2012 ingen kurs med den benämningen. Den kurs som motsvaras av den tidigare kursen svenska C och sedan åtta år tillbaka heter svenska 3 är en valbar fördjupningskurs som inte ingår i det programgemensamma kursutbudet på gymnasiets yrkesförberedande vård- och omsorgsprogram.

Om förslaget syftar på de anställda som inte har svenska som modersmål, vilket inte uttryckligen framgår i motionen, finns det inom läroplanen för den kommunala vuxenutbildningen i svenska för invandrare (SFI) en kurs med benämningen svenska C, vilket är den näst sista kursen i utbildningen. SFI är dock enbart en utbildningsform som riktar sig till vuxna invandrare. De ungdomar som inte har svenska som modersmål och går i gymnasieskolan studerar istället kurser i svenska som andraspråk (kurs 1, 2, 3) inom sina respektive gymnasieprogram och får alltså inte den certifiering i svenska c som motionärerna föreslår vara krav för anställning inom kommunal äldreomsorg och hemtjänst.

Socialstyrelsen anger i sina allmänna råd (SOSFS 2011:12) om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre att personalen bör ha förmåga att förstå, tala, läsa och skriva svenska. Däremot anges inga specifika kurskrav i svenska.

Ett flertal instanser, däribland IVO och Socialstyrelsen, nämner i sina rapporter att språkliga brister bland personal inom äldreomsorgen är en utmaning för verksamheterna. Fackförbundet Kommunal publicerade 2019 rapporten *"Svenska språket – A och O inom äldreomsorgen"*, som bygger på en kartläggning av hur problemen ser ut idag och vilka insatser som görs för att öka språkkunskaperna på arbetsplatserna, samt ger konkreta förslag på åtgärder som skulle kunna leda till en bättre språkmiljö i äldreomsorgen. Förslagen handlar både om att stärka såväl SFI som vård- och omsorgsutbildningarna för att eleverna ska ha rätt förutsättningar att jobba i äldreomsorgen efter avslutad utbildning, men också om att äldreomsorgen behöver mer resurser. Det har många gånger hamnat på medarbetarna med svenska som förstaspråk att agera som språkstöd till kollegor vid sidan av andra arbetsuppgifter som ingår i den redan stressiga

vardagen i en ofta underfinansierad och underbemannad verksamhet. Det är arbetsgivarens ansvar att skapa rätt förutsättningar för språkutvecklande arbetsplatser, där även andra språkkunskaper än svenska kan vara en tillgång då andelen äldre med andra modersmål växer.

I den budgetproposition som regeringen nyligen lagt fram finns en satsning på 31 miljoner kronor 2021–2022 på språkträning för anställda inom äldreomsorgen.

Jämställdhetsutskottet instämmer med äldrenämnden i att språkkunskap i svenska är viktigt för att ge en god kvalitet och säkerhet inom vård och omsorg. Jämställdhetsutskottet ser också positivt på det pågående arbetet med att förtydliga språkraven i svenska för olika yrkesroller i kommunens verksamheter inom vård och omsorg som beskrivs i kompetensförsörjningsplanen. Däremot är det problematiskt att som motionärerna föreslår införa formella språkrav, gemensamma för samtliga yrkesroller, på en specifik kurs i svenska som många anställda inom verksamheterna inte har tillgång till.

Beslutsunderlag

Äldrenämndens yttrande

Beredningsansvariga

Annika Dalén

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden:

Madelene Nord (M), Solveig Granberg (C), Carinne Sjöberg (L) att motionen avses besvarad

Charlotta Westerlund (S), Gudrun Nordborg (V), Mehrana Bassami (S) avslag till motionen enligt tjänsteskrivelsen

Propositionsordning som godkänns

Ordförande ställer avslag mot besvarad för motionen.

Jämställdhetsutskottet beslutar att avslå motionen.

§ 35

Diarienum: KS-2020/00706

JUSK – deltagande i Forum Jämställdhet 2021**Beslut**

Jämställdhetsutskottet beslutar att delta gemensamt i Forum Jämställdhet 2–3 februari 2021 och avsätta medel för en deltagaravgift samt lunch och fika för samtliga ledamöter under de två konferensdagarna

Ärendebeskrivning

Forum Jämställdhet är Sveriges största jämställdhetskonferens. Målgrupp är förtroendevalda, chefer och experter i offentliga, privata och fackliga organisationer. Konferensen består av fördjupande seminarier och interaktiva verkstäder med utgångspunkt i jämställdhetsintegrering. Det är ett forum för både kompetenshöjning och nätverksbyggande inom jämställdhetsfrågor.

2021 genomförs konferensen digitalt den 2–3 februari. Deltagarkostnaden är 3900 kronor under förutsättning att anmälan görs senast den 12 november 2020.

Jämställdhetsutskottet kan delta gemensamt i Forum Jämställdhet via länk som en kompetenshöjande insats för samtliga ledamöter.

Jämställdhetsstrategerna väljer ut lämpliga programpunkter i samråd med utskottets presidium och förbereder ett upplägg som möjliggör kunskapsinhämtning och gemensamma diskussioner i utskottet.

Beredningsansvariga

Annika Dalén

Linda Gustafsson

§ 36

Diarienum: KS-2020/00720

Profilprodukt jämställdhetsarbete**Beslut**

Jämställdhetsutskottet beslutar

att avsätta medel enligt kostnadsuppskattning för framtagande av 300 nyckelband som synliggör kommunens jämställdhetsarbete

Rerservation: Madelene Nord (M) reserverar sig till förmån för eget yrkande

Ärendebeskrivning

Efter förfrågan från verksamheter inom kommunen om profilprodukter som lyfter jämställdhetsarbetet har kommunikationsbyrån Pondus gett en offert på nyckelband.

Syftet med dessa är att dela ut till verksamheter som arbetar aktivt med jämställdhet, exempelvis de som genomgår processutbildningar för jämställdhetsarbete, för att synliggöra arbetet.

Kostnadsuppskattningen för design och illustrationer samt tryck av 300 nyckelband är 18 660:- exklusive moms.

Beredningsansvariga

Annika Dalén

Linda Gustafsson

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden:

Madelene Nord (M), avslag till tjänsteskrivelsen

Charlotta Westerlund (S), Gudrun Nordborg (V), Carinne Sjöberg (S) bifall till tjänsteskrivelsen

Propositionsordning som godkänns

Ordförande ställer bifall mot avslag på tjänsteskrivelsen.

Jämställdhetsutskottet beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Informationsärenden

§ 37

Diariernr:

Uppdatering om uppdrag könsskillnader ohälsotal

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Fredrik Åberg redogör för det påbörjade arbetet utifrån uppdraget som kommunfullmäktige givit personalnämnden att analysera orsakerna till könsskillnader i ohälsotalen bland kommunens anställda och föreslå åtgärder.

Beredningsansvariga

Annika Dalén

§ 38

Diariernr:

Internationellt arbete

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Linda Gustafsson redogör för det internationella arbete som kommunen är del av som har bäring på jämställdhet och varför det är viktigt att kommunen är en aktiv part i det.

Beredningsansvariga

Annika Dalén